

๒๕๖๖
 ๒๕๖๖
 ๒๕๖๖

ที่ สธ ๐๒๐๑.๐๕/ว ๘๓๙

ถึง กรม สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานรัฐมนตรี
 หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์
 โรงพยาบาลทั่วไป สำนักงานเขตสุขภาพที่ ๑ - ๑๓ องค์การเภสัชกรรม และหน่วยงานในกำกับ

พร้อมนี้ ขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๑๐๕๙
 ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๕ เรื่อง รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและเผยแพร่ความรู้ฯ ดังกล่าวให้หน่วยงานในสังกัดต่อไปด้วย
 จะเป็นพระคุณ

.....
 ด. ๒๕๖๖

๒๕๖๖
 ๒๕๖๖

สำนักงานปลัดกระทรวง
 กองกลาง
 โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๒๙๙
 โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๓๑๘

๒๕๖๖
 ๑. *[Signature]*
 ๒. *[Signature]*

๒๕๖๖
 ๒๕๖๖

๒๕๖๖

[Signature]

(นายพีระ ยาริวัฒน์)
 นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ๒๕๖๖

กลุ่มงานห้องสมุด
และข้อมูลข่าวสาร
เลขรับ 1003
วันที่ 17 ส.ค. 2562
เวลา 09.39 น.

กระทรวง
17010
16/12/62
19-10

กระทรวงสาธารณสุข
เลขรับ 68699
วันที่ 16 ธ.ค. 2562
เวลา 14.09

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๑๑๐ ๕๕

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความเรื่อง เอาใหม่ โครงการนี้ ?
- ๒. บทความเรื่อง ใครก็ไป จ่ายคืนด้วย
- ๓. บทความเรื่อง ขอข้อมูลเพราะตกใจ
- ๔. บทความเรื่อง สร้างขึ้นมาได้อย่างไร
- ๕. บทความเรื่อง ถ้ามไปมาก แต่ไม่ยากอย่างที่คิด

ห้องรองปลัดกระทรวงฯ
นพ.ณรงค์ สายวงศ์
เลขรับ 11569
วันที่ 17/12/62
เวลา 17.04

ผู้อำนวยการกองกลาง
เลขรับ 17791
วันที่ 17/12/62
เวลา 18.21

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในกรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

๑) เรียน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เพื่อโปรดทราบและเห็นควรแจ้ง
หน่วยงานในสังกัด สธ. และหน่วยงานใน ส.ค. ก.ป. ทราบ .
จะเป็นพระคุณ
21/12/62 พ.ศ. ๖๒

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวนิตยา พวงเงิน)
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ
รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองกลาง
๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

(นางสาวหิรัญญา บุญจำรูญ)
ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒) - มอบกองกลาง
แจ้งหน่วยงานใน สธ. ทราบ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๔๘

(นายณรงค์ สายวงศ์)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ค) เขียน หัวหน้ากลุ่ม.....งานห้องสมุด ๆ
เพื่อไปรตพิจารณา

21/๓ พ.ค.

(นางสาวนติยา พวงเงิน)
หัวหน้ากลุ่มสารบรรณ
๑ ๘ ๖.ค. ๒๕๖๒

เอาไหม โครงการนี้ ?

เป็นเรื่องใช้สิทธิขอข้อมูลที่เห็นว่าการมีโครงการใหญ่ ๆ อาจกระทบต่อชุมชน เมื่อได้ศึกษาข้อมูล ผลได้ผลเสียแล้วค่อยคุยกันว่า จะรับหรือไม่รับ

นางสาวหน้าใสอยากรู้ว่าโรงไฟฟ้าที่จะสร้างจะทำให้อำเภอของเธอโชติช่วงชัชวาลย์ คุ่มค่า หรือไม่กับผลกระทบที่จะตามมา จึงมีหนังสือถึงสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ เอกสารประกอบคำขอรับใบอนุญาต (รง.๓) คือ แผนผังโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาด ๔๘ เมกกะวัตต์ ของบริษัท สว่างไสว แต่สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดปฏิเสธด้วยเหตุผลว่า ได้สอบถามจากบริษัท สว่างไสว แล้วบริษัท ฯ คัดค้านคำขอยกเอกสารดังกล่าว จึงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ไม่ได้ นางสาวหน้าใสจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมีหนังสือส่งเอกสารไปให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ประกอบการพิจารณาสรุปได้ว่า ที่ปฏิเสธไม่เปิดเผยเอกสารให้ เนื่องจากปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คือมีหนังสือไปถึงบริษัท สว่างไสว ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียเพื่อสอบถามว่าจะคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่มีผู้ขอหรือไม่ บริษัท ฯ มีหนังสือตอบคัดค้าน จึงได้แจ้งให้นางสาวหน้าใสทราบเหตุผลแล้ว แต่สำหรับแผนผังโครงการโรงงานไฟฟ้าชีวมวล สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดได้ถ่ายเอกสารให้นางสาวหน้าใสแล้ว คือ แผนผังรวมเอกสารสิทธิ์ที่ดินของโรงงาน แผนผังที่ตั้งสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ แผนผังรายละเอียดสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ แผนผังการติดตั้งเครื่องจักร แผนผังหม้อไอน้ำ เครื่องจักรแผนกเทอร์ไบน์ เครื่องจักรแผนกไฟฟ้า เครื่องจักรระบบบำบัดน้ำเสีย รวม ๗ รายการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเอกสารประกอบคำขอรับใบอนุญาต (รง.๓) คือ แผนผังโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาด ๔๘ เมกกะวัตต์ ของบริษัท สว่างไสว เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงความโปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ หน่วยงานอาจใช้ดุลพินิจในการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งการเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเอกสารประกอบคำขอรับใบอนุญาต (รง.๓) พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นางสาวหน้าใส

นี่แหละครับ การใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้อง ศึกษาข้อมูลแล้วจะได้ไม่ต้องเดินขบวนกันไปประท้วงให้เหนื่อย มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(สค ๔๐๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการพร้อมให้ข้อมูล”

ใครก็ไป จ่ายคืนด้วย

ขณะนี้พวกเราคงสนุกกับการลงทะเบียนรับสิทธิ ชิม ชี้อบ ใช้ และร้อยเดียว เทียวทั่วไทย ที่รัฐบาลต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ ตัวนี้ให้ฟรี แต่มีอีกโครงการหนึ่งที่ให้กู้ยืมแล้วต้องคืน แต่ไม่ยอมคืน แล้วมีคนขอตรวจสอบ

นายกะตังค์มีหนังสือถึงศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ พ. ขอให้ตรวจสอบการกู้ยืมเงินโครงการแก้ไข ปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ให้ถูกต้องเป็นไปตามระเบียบ เช่น ไม่มีผู้กู้ส่งคืนเงินต้น เจ้าหน้าที่บกพร่องไม่ ตรวจสอบเอกสารให้ดี มีใครเป็นคณะกรรมการบ้าง ฯลฯ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ฯ ปฏิเสธการเปิดเผยด้วย เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๕) นายกะตังค์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า หน่วยงานไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ๔ รายการ คือ ๑) รายชื่อผู้ยืมเงินที่จ่ายแล้ว ๔ ราย ๒) รายชื่อผู้ยืมเงินที่ค้างชำระ ๑๐ ราย ๓) รายชื่อผู้อยู่ระหว่างผ่อนชำระ และ ๔) สำเนาบัญชีกองทุน โครงการ ฯ

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ พ. มีหนังสือส่งข้อมูลไป ประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า นายกะตังค์ไม่ได้ขอสำเนาเอกสารตามที่ร้องขอ แต่ขอให้ตรวจสอบการ กู้ยืมเงินโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน อำเภอจึงมอบให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอตรวจสอบข้อเท็จจริง แล้วแจ้งผลให้อำเภอทราบ ซึ่งได้แจ้งผลการตรวจสอบให้นายกะตังค์ทราบแล้ว โดยปกปิดข้อมูลบางรายการที่เป็นเรื่องส่วนบุคคลในเรื่องการกู้ยืมเงิน และแจ้งว่าหากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมให้ขอจากสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑, ๒ และ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ ที่แสดงฐานะการเงินของสมาชิก การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิ ส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แต่เพื่อการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐและความ โปร่งใสของโครงการนี้ จึงเห็นควรให้นายกะตังค์เข้าตรวจดูเอกสารได้ แต่ไม่ให้สำเนา ส่วนข้อมูลข่าวสาร รายการที่ ๔ สำเนาบัญชีกองทุนโครงการแก้ไขปัญหาความยากจน เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการ ตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงวินิจฉัยให้ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ พ. อนุญาตให้นายกะตังค์เข้าตรวจดูเอกสารรายการที่ ๑ รายการ ที่ ๒ และรายการที่ ๓ ได้ แต่ไม่ต้องถ่ายสำเนาให้ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายกะตังค์

ดีครับ คนที่อยู่ใกล้ปัญหาที่สุดก็คือคนในพื้นที่แหละครับ ไม่อย่างนั้นก็ไม่มีเงินหมุนเวียนไปให้ คนอื่นที่เดือดร้อนกัต่อ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๓๔๗/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ขอข้อมูลเพราะตกใจ

เรื่องนี้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารเห็นว่า มีชื่อตัวเองถูกร่องเรียนแบบเต็ม ๆ ทำอย่างไรจะชี้แจงได้ ไม่มีเอกสารในมือเลย เลยขอข้อมูลที่ถูกร่องเรียน ได้หรือไม่ ไปดูกัน

นางสาวขวัญหายได้เป็นผู้ยืมเงินทรองราชการในโครงการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการของหน่วยงาน ก. แต่โครงการสัมมนานี้มีผู้ร้องเรียนต่อหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบแห่งหนึ่ง ต่อมาหน่วยงานดังกล่าว (หน่วยงาน ข.) มีหนังสือถึงหน่วยงาน ก. ขอทราบข้อเท็จจริงพร้อมทั้งเอกสารพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง นางสาวขวัญหายในฐานะผู้ยืมเงิน จึงมีหนังสือถึงสำนักงาน ข. ขอสำเนาหนังสือร้องเรียนพร้อมเอกสารประกอบการร้องเรียนทั้งหมด แต่สำนักงาน ข. มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) และ (๖) จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ นางสาวขวัญหายจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงาน ข. ส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารไปประกอบการพิจารณา ประกอบด้วยหนังสือร้องเรียน แผ่นซีดีภาพโครงการสัมมนาและเอกสารการเบิกจ่าย และชี้แจงสรุปว่า คดีนี้อยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน หากมีหลักฐานเพียงพอว่านางสาวขวัญหายกระทำผิดจริง ก็จะแจ้งข้อกล่าวหาให้ทราบเพื่อชี้แจงและหาหลักฐานมาโต้แย้ง ขณะนี้ยังอยู่ระหว่างดำเนินการ ยังไม่มีผลการพิจารณาหรือคำสั่งถึงที่สุดที่จะมีผลต่อนางสาวขวัญหาย จึงยังเปิดเผยให้ไม่ได้ ในส่วนของนางสาวขวัญหายชี้แจงว่าเธอไม่ได้เป็นผู้ดำเนินการในเรื่องเอกสาร แต่มีชื่อเป็นผู้ยืมเงิน เมื่อสัมมนากลับมาแล้วได้ตรวจดูเอกสารก็พบว่า เป็นไปตามระเบียบการเบิกจ่ายเงิน ต่อมาสำนักงาน ข. มีหนังสือถึงหน่วยงานขอข้อเท็จจริงและเอกสาร ในฐานะเป็นผู้ยืมเงินเกรงจะมีความผิดและไม่มีโอกาสชี้แจง จึงได้ขอข้อมูลการร้องเรียน และที่สำคัญสำนักงาน ข. เรียกเจ้าหน้าที่ไปชี้แจงทีละคน ผู้ไปชี้แจงกลับไปแจ้งกับนางสาวขวัญหายว่า การร้องเรียนได้ระบุชื่อนางสาวขวัญหายเป็นผู้ทุจริต จึงร้อนใจอยากชี้แจง เพราะทราบดีว่าใครเป็นคนร้องเรียนและนางสาวขวัญหายมีเรื่องโกรธเคืองกับผู้ร้องเรียนมา ๕ ปีแล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า หนังสือร้องเรียนโครงการสัมมนาดังกล่าวและเอกสารประกอบการร้องเรียนทั้งหมด เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร้องเรียนที่ผู้ร้องเรียนไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น ตามมาตรา ๑๕ (๖) แม้นางสาวขวัญหายอ้างว่าได้รับความเสียหายโดยตรงและผู้ร้องเรียนมีพฤติกรรมกลั่นแกล้ง แต่ตามคำชี้แจงของสำนักงาน ข. ว่าการดำเนินการเรื่องร้องเรียนดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินการยังไม่มีผลถึงที่สุดที่จะมีผลโดยตรงต่อนางสาวขวัญหายจึงยังสรุปไม่ได้ว่าเป็นการร้องเรียนเท็จและยังไม่กระทบสิทธิของนางสาวขวัญหายโดยตรง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่อยู่ระหว่างแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ (๖) การที่สำนักงาน ข. ปฏิเสธการเปิดเผยจึงถูกต้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

ตอนนี้รู้ว่าถูกร่องเรียนเรื่องโครงการนี้ ไปทบทวนประเด็นรวบรวมเอกสารทำคำชี้แจงข้อเท็จจริงไว้ล่วงหน้า เมื่อได้รับแจ้งประเด็นข้อกล่าวหาก็ค่อยชี้แจงและขอข้อมูลข่าวสารใหม่ครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

สร้างขึ้นมาได้อย่างไร

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ดินบุคคลทำหน้าที่ปกป้องสิทธิของผู้อยู่อาศัยในอาคาร ด้วยการใช้สิทธิตามกฎหมายขอข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง หากเกิดเหตุฉุกเฉิน

นางสาวดูแลได้รับมอบอำนาจจากกรรมการนิติบุคคลอาคารชุด ได้ขอข้อมูลข่าวสารจากกองควบคุมอาคาร สำนักการโยธา เกี่ยวกับสำเนาแบบแปลนอาคารชุดดังกล่าว เพื่อตรวจสอบแบบการก่อสร้างของอาคารที่ได้รับการตรวจสอบและอนุญาตจากกองควบคุมอาคาร เนื่องจากไม่ได้รับแบบแปลนสถาปัตยกรรมและโครงสร้างจากบริษัทผู้พัฒนาโครงการ แต่สำนักการโยธา มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า การเปิดเผยจะเป็นการรुक้าสิทธิของเจ้าของผลงานโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) นางสาวดูแลจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักการโยธา ส่งสำเนาแบบแปลนอาคารชุด สำเนาใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (แบบ อ.๑) และสำเนาใบรับรองการก่อสร้างอาคาร (แบบ อ.๖) ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า แบบแปลนการก่อสร้างอาคารเป็นงานที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ เจ้าของแบบแปลนจึงมีสิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวในการทำซ้ำ เผยแพร่ หรืออนุญาตให้ผู้อื่นทำซ้ำ เผยแพร่ ผลงานของตนได้ หากจะเปิดเผยอาจเป็นการรुक้าสิทธิของเจ้าของผลงานโดยไม่สมควร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า สำเนาแบบแปลนของอาคารชุด เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ แต่หน่วยงานอาจใช้ดุลพินิจในการปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น เพราะอาจเป็นการรुक้าสิทธิของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้สำนักการโยธาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวดูแล

ท่านที่อาศัยในอาคารสูงไม่ว่าจะเช่า หรือซื้อเป็นเจ้าของ หากเห็นว่าอาคารสูงที่ท่านอยู่มีสิ่งที่ไม่น่าถูกต้อง อาจไม่ปลอดภัย ก็ขอตรวจสอบข้อมูลได้จากหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุม ตรวจสอบ อนุญาตให้ก่อสร้างได้ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

(ที่ สค ๓๘๔/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ถามไปมาก แต่ไม่ยากอย่างที่คิด

เรื่องนี้เป็นเรื่องสุดท้ายสำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๒ นอกจากสรุปคำวินิจฉัยที่ผมได้นำเสนอมาโดยตลอด ก็อยากจะให้ท่านได้รับทราบว่ามีเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนโทรศัพท์ไปปรึกษาการพิจารณาเมื่อได้รับคำขอ ข้อมูลข่าวสาร และการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีคำถามดี ๆ น่าสนใจครับ

๑. มีผู้ขอเอกสารที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๘ แต่ได้ทำลายไปแล้ว

หากได้ทำลายถูกต้องตามระเบียบงานสารบรรณ ก็มีหนังสือตอบชี้แจงและถ่ายสำเนาบัญชีรายชื่อเอกสารที่ขอทำลายที่มีชื่อเอกสารที่เขาขอส่งไปให้ หากตอบว่าไม่มีเนื่องจากทำลายไปแล้ว โดยไม่มีหลักฐานรายชื่อเอกสารแสดงว่าได้ขอทำลายตามระเบียบ ถ้าเขาไม่เชื่อ ผู้ขอมีสิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ ได้

๒. ขอเอกสารโครงการที่เกี่ยวข้องกัน ๒ กระทรวง ต้องขออนุญาตจากอีกกระทรวงหนึ่งหรือไม่

เมื่อเป็นเอกสารโครงการเดียวกันเนื้อหาเหมือนกัน หน่วยงานที่ได้รับคำขอและเป็นผู้ครอบครองหรือควบคุมดูแล ต้องเป็นผู้พิจารณาว่าจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่

๓. หน่วยงานจะขอเก็บหมายเลขหนังสือเดินทาง วีซ่า และหมายเลขสมาชิกสายการบินของพนักงานเพื่อสะดวกในการจัดการเรื่องไปต่างประเทศของพนักงาน เนื่องจากการเก็บเป็นครั้ง ๆ เมื่อพนักงานไปต่างประเทศ จะผิดพลาดเรื่องการพิมพ์ตัวเลขเอกสารดังกล่าว จะได้หรือไม่

เก็บได้ตามมาตรา ๒๓ (๑) ซึ่งกำหนดให้เก็บเพียงเท่าที่เกี่ยวข้อง และจำเป็นเพื่อการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์เท่านั้น แต่ขอให้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ นี้โดยเคร่งครัด และระวังมาตรา ๒๔ ด้วยครับ

๔. ข้าราชการขอสำเนาข้อสอบพร้อมคำตอบ แต่ได้เฉพาะกระดาษคำตอบของตัวเอง หน่วยงานแจ้งปฏิเสธว่า จ้างมหาวิทยาลัยออกข้อสอบ เก็บไว้เป็นคลังข้อสอบ

มีหนังสือปฏิเสธชัดเจนแล้ว ท่านก็ใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในสิบห้าวันครับ แต่เรื่องนี้เคยมีแนววินิจฉัยไว้แล้วว่า หากเป็นคลังข้อสอบอาจให้เข้าตรวจดูพร้อมฟังคำชี้แจงแต่ไม่อนุญาตให้ถ่ายสำเนา

๕. ญาติผู้ป่วยขอรายชื่อบุคลากรทางการแพทย์ที่ให้การรักษาญาติ จะให้ได้หรือไม่

เปิดเผยได้ครับ เพราะเอกสารรายชื่อขึ้นเวร OPD ชื่อแพทย์พยาบาลเจ้าของไข้เป็นเอกสารที่เกิดจากการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ผู้ขอเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ปกติก็ติดไว้หน้าห้องอยู่แล้ว

๖. ผู้สื่อข่าวท้องถิ่นขอเอกสารที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ อบต. ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ ยังเป็นสภาตำบล โดยไม่แจ้งเหตุผล

การใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารของราชการ ไม่ต้องเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ไม่ต้องแจ้งเหตุผลครับ อยู่ที่ว่าข้อมูลข่าวสารที่เขาขอหน่วยงานมีเก็บอยู่หรือไม่ หากไม่มีก็ตอบชี้แจงไปและพยายามหาเอกสารเท่าที่มีย้อนหลังไป โดยไม่ต้องจัดทำขึ้นมาใหม่ เพื่อให้มีเอกสารตามที่ได้รับคำขอ

เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา ๒๘ (๒) เพราะฉะนั้น มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ ทารือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th